

Koncepce práce: A

Práce se zabývá korpusovým výzkumem nestandardních předložkových i nepředložkových vazeb předložek *kromě* a *mimo* (např. *Pro studenty byl Weigner kromě vynikajícími přednáškami cenný tím, že pro ně napsal pětidílnou učebnici*), sleduje četnost tohoto jevu a jeho strukturní podoby stejně jako možné příčiny takových nestandardních struktur.

Struktura práce je promyšlená, a to jak na úrovni kapitol, tak jejich vnitřní výstavby – za dobrý příklad toho, jak logicky autorka buduje výklad, považuji úvodní oddíly druhé kapitoly. Teoretická část je vhodně propojena s praktickou, která z ní důsledně vychází.

Občas se některé termíny považují za všeobecně přijímané, takže nejsou vysvětleny či odůvodněny, například valence předložek, sémantická shoda. Například pokud jde o valenci předložek, v Novém encyklopedickém slovníku češtiny se pod heslem pád mluví o valenci pouze v souvislosti s valenčním potenciálem sloves, pod heslem valence se předložky neuvádějí vůbec. Pro spojení předložky se jménem v určitém pádu se používá obecnější *vazba* či *relace*. U termínu sémantická shoda by stačilo uvést při prvním výskytu, že se jím myslí shoda sémantické role dvou výrazů (toho, který se zahrnuje/vylučuje, a toho, ke kterému se zahrnuje / z něž se vylučuje, viz explicitně v charakteristice proměnné číslo 7 na str. 33).

Metodologie a zpracování dat: A

Korpusová data pocházejí z korpusu psané češtiny SYN7 a jsou získána kontrolovaně, autorka si je vědoma limitů i výhod zvoleného zdroje, přehledně komentuje potíže s extrakcí dat i selekci cílových dokladů. Volba sledovaných, manuálně anotovaných proměnných je smysluplná, výsledky jsou podány přehledně. Bylo by vhodné, kdyby autorka v práci standardně a explicitně uváděla, že je práce založena na kvalitativní analýze opřené o přehledy distribuce sledovaných strukturních variant ve vzorku.

Mám drobnou poznámku k sémantické neshodě (tj. neshodě v sémantických rolích, viz výše): autorka ji dokládá příklady 49 a 50 na str. 45 práce; je sice pravda, že pohledem zvolené kategorizace sémantických rolí se např. ve větě *policisté provádějí měření rychlosti kromě radary i podle času vjezdu na dálniční úsek a jeho délky* neshoduje prostředek a měřítko, nicméně takové doklady se zdají ukazovat na to, že se jedná o prediktabilní případy sémantické neshody, v níž výrazy náležejí do společné obecnější sémantické kategorie (např. způsobových volných doplnění) a užití jednoho z nich bude (konvenčně) aktivovat metonymický vztah (viz např. *pohyb po zemi* ve smyslu *pohyb chůzí* v příkladu 50). Konceptuálně, na úrovni představových schémat / rámců tak bude možné identifikovat další omezení konceptuální vzdálenosti výrazů, které se na úrovni sémantických rolí neshodují. Podobné jevy nacházíme například u sémantických alternací.

Práce s odbornou literaturou: A

Autorka jednak komentuje všechny odborné zdroje, které se nestandardními vazbami se zkoumanými předložkami dosud zabývaly, jednak k nim je schopna přistupovat kriticky a při odlišných vysvětleních daného jevu argumentovat ve prospěch určitého řešení a proti jinému (viz např. oddíl 2.3 na s. 18n).

V tomto ohledu by bylo také užitečné, kdyby autorka zaujala postoj k tzv. zřetelovému významu *kromě* a *mimo* (podle Štíchy 2013), a to zejména proto, že se jedná o jednu z nejnovějších prací: není zjevné, zda autorka souhlasí, nebo nesouhlasí s touto kategorizací a proč, a proč sama pracuje s významy zahrnutí a vyloučení. V zásadě by se jednalo o rozšíření oddílu 2.1.3., který je coby zhodnocení

dosavadního popisu a přijetí řešení pro bakalářskou práci přece jen příliš lakonický, neboť postrádá zdůvodnění.

Na str. 35 se mluví o pojetí totalizátorů u Aleny Mikulové, pravděpodobně se myslí Marie Mikulová.

Formální úroveň práce: A

Přestože hned v úvodu práce se na prvním řádku nachází pravopisná chyba (*sepjetí* místo *sepětí*), práce jako celek má dobrou formální úroveň (místy najdeme nedostatky v interpunkci, např. čárkách za vloženou větou, nebo překlepy, *řídím* místo *řídícím* apod.).

Celkové hodnocení: A

Bakalářská práce Edity Schejbalové přináší cenné poznatky k dosud omezeně popsané problematice, díky pečlivému kvalitativnímu výzkumu umožňuje zpřesnit či korigovat některá dříve navržená tvrzení, a dokonce umožňuje i zobecnění zcela nová. Výsledky provedeného výzkumu by bylo užitečné publikovat.

Práce rozhodně splňuje požadavky kladené na bakalářské práce, a doporučuji ji proto k obhajobě s navrhovaným hodnocením výborně.

V Jiřetíně pod Jedlovou dne 27. 8. 2020

Mgr. Eva Lehečková, Ph.D.